

Senátor Canov: způsob, jakým vláda využívá legislativní stav nouze, je nebezpečný precedens

[L nasliberec.cz/2023/03/10/senator-canov-zpusob-jakym-vlada-vyuziva-legislativni-stav-nouze-je-nebezpecny-precedens](https://nasliberec.cz/2023/03/10/senator-canov-zpusob-jakym-vlada-vyuziva-legislativni-stav-nouze-je-nebezpecny-precedens)

10. března 2023

- Tauchman Jaroslav
- 10. Březen, 2023
- Diskuse (5 komentářů)

Kontroverzní postup vlády, který využívá (a podle mnohých zneužívá) stav legislativní nouze a skrze který se snaží snížit valorizaci penzí, narazil v Senátu. Předním kritikem počínání vlády je i liberecký senátor Michael Canov ze Starostů pro Liberecký kraj..

V Senátu i v médiích je poslední dny slyšet Vaše jméno jako toho, kdo se nebojí kritizovat vládní novelu o valorizaci penzí. Ústavně právní výbor, jehož jste členem, ji těsnou většinou zamítl. Kdo všechno byl ve výboru proti?

V Ústavně-právním výboru hlasovali pro zamítnutí Hana Kordová Marvanová, Jitka Chalánková, Daniela Kovářová a já, proti předseda Tomáš Goláň, zdrželi se Zdeněk Hraba a Ivana Váňová. Důležitější než hlasování pro zamítnutí bylo však předcházející hlasování na schválení, protože jenom hlasy na schválení rozhodují o přijetí (a také později na plénu rozhodly). A pro schválení hlasoval jediný člen ÚPV, předseda Tomáš Goláň.

Z Vašich vyjádření jsem vyčetl, že Vám vadí, že novela byla prosazena ve stavu legislativní nouze. Shrnul byste svůj postoj?

Legislativní nouze může být vyhlášena za mimořádných okolností, mj. v případě, že hrozí značné hospodářské škody. Tím podle mého přesvědčení 19 miliard, které by se novelou ušetřily, nejsou, neboť se

jedná „jen“ o jedno procento rozpočtu v situaci, kdy jsou opakovaně schodky v řádu stamiliard, a především, kdy se jedná o mandatorní nárok ze zákona, který platí desítky let a kdy lze navíc úspěšně pochybovat, zda vůbec lze považovat mandatorní náklady za škodu.

Navíc o situaci s inflací se vědělo měsíce a měsíce předem, inflace řadí v našem státě již déle než rok. Členové vlády se pokoušeli argumentovat zvýšenými náklady na důchody ve výši 600 miliard za dalších 10 let, ale to odmítám, neboť ty se dají změnit novelami zákona v budoucnu v řádném legislativním procesu.

Narazil jsem také na Váš argument, který se týkal retroaktivity této vládní novely. V čem je podle Vás zákon retroaktivní?

Podmínky pro mimořádnou valorizaci se ze zákona naplnily o půlnoci z 31. ledna na 1. února. Další odstavce zákona určují, jak se spočítá navýšení indexu cen od minulé valorizace, že toto navýšení je i navýšením důchodů a že se to oznámí veřejnosti do 50 dnů od vzniku nároku (tzn. od půlnoci 31. ledna) prováděcím právním předpisem.

Ale vláda tvrdí, že tu výši navýšení může do doby uplynutí těch 50 dnů zákonem změnit. Já jsem přesvědčen, že nikoli, že vše bylo naplněno, ustanoveno a rozhodnuto o té půlnoci 31. ledna, jenom to nikdo pochopitelně vteřinu po půlnoci 1. února nevěděl a nevěděl o kolik. A že ta lhůta 50 dnů na oznámení veřejnosti (stanovená nikoli zákonem, ale jen prováděcím právním předpisem) slouží jen k tomu, aby se v ní zjistilo, že se hranice měsíční 5% inflace skutečně překročila, aby ČSÚ spočítal navýšení indexu cen, aby úředníci připravili prováděcí právní předpis, v kterém se to oznámí veřejnosti, vláda ho oficiálně schválila a aby vyšel ve sbírce zákonů. Důkazem, že ta lhůta 50 dnů není určena a nemůže sloužit změně zákona, budiž i samotná lhůta 50 dnů, neboť v té se žádný zákon v řádném legislativním procesu schválit nedá.

Jedinou technickou možností je v případě souhlasu opozice mimořádný postup podle tzv. devadesátky v jednom čtení, v případě jejího nesouhlasu jen v legislativní nouzi. Premiér Fiala tvrdí, že opozice devadesátku odmítla, a proto použil legislativní mouzi. Ale to právě ze zákona nejde. Zákon určuje, že když opozice odmítne devadesátku, musí se zákon projednávat ve třech čteních.

Odmítnutí devadesátky nemůže být ze zákona důvodem pro použití legislativní nouze. Kdyby snad (ani tak ne, ale kdyby snad) měla existovat možnost do uplynutí lhůty zákonem změnit výši navýšení důchodů, nepochybně by zákonodárce nedal lhůtu 50 dnů, ale 4 měsíce, aby to šlo stihnout řádným legislativním procesem (do konce května, zvýšené důchody se vyplácí až od června).

Nebojíte se politické krize, když takto otevřeně jdete proti vlastní vládě? Zejména ODS (respektive její část) postoje senátorů, včetně Vašeho, příliš nevítá...

Víte, to je obecný problém jednotaktního Parlamentu. Když je Parlament dvoutaktní, tzn. Sněmovna a Senát jsou opačného zbarvení, je Senát vlastně v pohodě. Spoustu nesmyslů zamítne a vrátí do Sněmovny a vedení stran senátory chválí a chválí, že jsou pojistkou demokracie a ústavnosti. Když je však Parlament jednotaktní, tzn. Sněmovna i Senát jsou stejného zbarvení, lze vlastně každou vratku Senátu vidět jako postup proti vlastní vládě.

Ale podle mého přesvědčení je právě v době jednotaktního Parlamentu ještě důležitější, aby Senát jako pojistka demokracie a ústavnosti ochránil tyto principy, i když jsou „na první dobrou“ proti vlastní vládě. Jinak v době jednotaktního Parlamentu ztrácí existence Senátu jakýkoli smysl. A vláda by měla tuto kritiku z vlastních řad chápat a vítat. Bohužel, jak jsem se již podruhé přesvědčil na vlastní kůži, praxe je zcela jiná.

Pokud hrozí „vzdor“ Senátu, předchází zasedání jeho pléna „kobercový nálet“ předsedů a dalších vrcholných představitelů stran. Poprvé to bylo u novely pandemického zákona. To se v předvečer rozhodování vystřídal v Senátu skoro celá vláda, nyní to nebylo tak extrémní, ale i tak to bylo výživné dost. Senát se v těch chvílích mění spíše ve sbor gymnaziálních studentů a senátorské kluby ve školní třídy, kde třídní profesori studentíkům trpělivě vysvětlují, že se mýlí, že je nutné vše správně ve všech souvislostech pochopit a postupovat tak, jak pan profesor řekne. Poprvé Senát jako celek odolal a novelu pandemického zákona vrátil, nyní již nikoli.

Já osobně, jako člen Starostů pro Liberecký kraj kandidující a zvolený v dresu Starostů pro Liberecký kraj, jsem měl ovšem z tohoto hlediska na rozdíl od drtivé většiny kolegů situaci jednoduchou. I mě sice kontaktoval v předvečer hlasování předseda mého hnutí Martin Půta, ale jen proto, aby mě vyjádřil podporu. Takže, abych zodpověděl Váš dotaz: Politické krize se spíše bojím, když se ze Senátu stane jen automat na schvalování vládních návrhů bez jejich kritického zkoumání a třeba i zamítání.

Nejsou takové pragmaticky motivované kroky znevážením Ústavy? Nevytváří to nebezpečný potenciál do budoucna?

Argumentace, že samotný obsah návrhu zákona má přednost před posuzováním ústavnosti, znevážením ústavnosti je. A precedent to do budoucna vytváří, bohužel precedent tuze nebezpečný.

Dovolte mi ještě poznámku: Vaše odmítnutí je motivováno čistě odborně, s ohledem na Ústavu a zákony ČR, nebo zde může hrát roli i fakt, že skrze svůj domov i senátní obvod vidíte, že lidem v regionech se žije jinak než v Praze?

Je motivováno čistě odborně s ohledem na Ústavu a zákony. Co se samotného obsahu týče, tam bych hlasoval pro schválení, neboť opravdu je nárůst průměrných důchodů v poměru k hrubé průměrné

mzdě na rekordní 50% výši v současné ekonomické situaci příliš. Úprava valorizačního vzorce v budoucnu se mi jeví jako zcela nezbytná. Ale nelze tak činit ex post ve stavu legislativní nouze.

Už jsem se lekl, že pan Canov je v jakési „opozici“ proti vládě. Ale ne. Vysvětlil to v posledním odstavci.

Sice si stěžuje na jednotaktní parlament a senát, ale ve skutečnosti se koalice jen třese na to, aby měli vše pod palcem. Mají pod kontrolou vládu, parlament, senát, prezidenta, ČT i ustavní soud. Výstižně to řekla MPA: „Vy (opozice) můžete akorát tak sedět v koutě a šoupat nohama“. Pamatuji časy, kdy minimálně předseda parlamentu byl z opoziční strany.

Co se týká zvyšování důchodů. Jsem samozřejmě vděčen i za to málo. Zajímavé však je, že zhruba před půl rokem, když se zvyšovaly platy ústavních činitelů to bylo NUTNÉ, aby se dodržel zákon. Teď ne. I když by to nic nezachránilo, byla by jkási solidarita poslanců vhodná. Ale co mě štve nejvíce, je to, že vláda sice ušetří na důchodcích, ale vzápětí uvažuje o koupi F-35, vrtulníků a tanků a rozhazuje na dotacích. A aby se to nepletlo, pošle miliardy (které si musíme půjčit) na Ukrajinu.

Lůza se konečně dostala na hradní mejdan a ti, co by nechali nejradši půlku národa vychcípát (Holubová, Polívka aj.), mávali freneticky z hradních oken plebsu na hradním nádvoří:-)

Ač jsem před Raichlem a jeho „PRO“ obezřetný, s ohledem na jeho minulost v prostředí fotbalu (viz Pelta apod.), je to jistě chytrák, který to řekl výstižně: Politici jsou v podstatě bezcenné figury, které servírují občanům média. Ty jsou tím nejzávažnějším problémem naší společnosti. A já k nim přiřazuji i „umělce“, dělající servilně tzv. „držky“, aby byli vidět a dostali nějaký štěk v branži:-)

Asi se půjdu osobně pana senátora Canova zeptat na jeho stanoviska k faktu, že na budovách státních institucí visí ukrajinské vlajky a zda má nějaké představy o prevenci a ochraně našich obyvatel před

ukrajinskou sfašizovanou mládeží, pořádající fašistické diskotéky, jako třeba v Plzni „Bandera párty“, nebo vyvolávání výtržností na libereckých diskotékách:-)

Obří Ukrajinská vlajka, dlouho době zdobící průčelí našeho Národního muzea, dominující Václavskému náměstí v Praze, je už výrazem nikoliv solidarity, ale tupou provokací a podle toho by taková provokace mohla skončit opravdovým násilím. Ani slušní Ukrajinci o nic podobného nestojí.

Mám to naprosto stejně jako Canov – upřímně mi přijde valorizace důchodů v tomto rozsahu jako zvěrstvo, ale prostě takto byla nastavena pravidla (a je úsměvné, že je prosazovala opozice v době vládnutí Bureše) a ta by se měla dodržovat. Stejně jako Canovovi mi to přijde retroaktivní a je to podle mě špatně (toto rozhodnutí) !! A pak tedy souhlas s Canovem v posledním odstavci – s navýšením v takovém rozsahu nesouhlasím, ale prostě takto to bylo schváleno a změna po účinnosti je prasárna nejvyššího zrna

Jiří Vařil: pokouší se mi zcizit majetek pomocí praktik jako z devadesátek

Přinášíme druhou část rozhovoru s Jiřím Vařilem, podnikatelem v dopravě a klíčovou osobností skupiny BusLine, se kterou ale dnes vede spor o její vlastnictví. V první

Jiří Vařil: z normálního podnikatele jsem erodoval v mafiána

Jiří Vařil v Liberci působí patnáct let a málokterý podnikatel vzbudil tolik kontroverzí. Do značné míry ovládl veřejnou dopravu v Libereckém kraji. A nejen v něm. Dnes

Jakub Mišák z Františkova: radnice náš osadní výbor neposlouchá

Výstavba šesti tříd pro 180 dětí ve vaně bazénu, který město nechalo zchátrat, je libereckým tématem číslo jedna. Jak to vidí samotní františkovští? Vedení

Boris Pospíšil: Jablonecká energetická nechce vydělávat na vysokých cenách energií

Jablonecká energetická a.s. je městskou společností a funguje již od 90. let 19. století. Jejím primárním cílem je postarat se, aby občané Jablonce nad